

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 17.9.2020.
COM(2020) 563 final

2020/0036 (COD)

Izmijenjeni prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o uspostavljanju okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni Uredbe (EU)
2018/1999 (Europski propis o klimi)**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Komisija je 4. ožujka 2020. donijela Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1999 (Europski propis o klimi)¹.

Prijedlog europskog propisa o klimi dio je šireg paketa ambicioznih mjera najavljenih u Komunikaciji Komisije o europskom zelenom planu². Europskim zelenim planom uspostavlja se nova razvojna strategija za EU, kojom se želi preobraziti EU u pravedno i prosperitetno društvo, poboljšavajući kvalitetu života sadašnjih i budućih generacija, s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem do 2050. neće biti neto emisija stakleničkih plinova te u kojem gospodarski rast ne ovisi o iskorištavanju resursa. Njime se nastoji i zaštititi, očuvati i povećati prirodni kapital EU-a te zaštititi zdravlje i dobrobit građana od rizika povezanih s okolišem i utjecaja okoliša na njih. U europskom zelenom planu potvrđuje se namjera Komisije da Europa do 2050. postane prvi klimatski neutralan kontinent.

Cilj je prijedloga usmjeriti djelovanje uključivanjem cilja klimatske neutralnosti EU-a do 2050. u zakonodavstvo te pojačati sigurnost i povjerenje u odlučnost EU-a, transparentnost i odgovornost.

U izvornom prijedlogu navedeno je da će Komisija do rujna 2020. predstaviti plan za koji je izrađena procjena učinka i u okviru kojeg je predviđeno pooštavanje ciljnih vrijednosti smanjenja emisija stakleničkih plinova u EU-u do 2030., na odgovoran način, na najmanje 50 % i prema 55 % u usporedbi s vrijednostima iz 1990., te da će Komisija predložiti odgovarajuću izmjenu tog prijedloga. To se odražava u članku 2. stavku 3. i uvodnoj izjavi 17. početnog prijedloga Komisije. Plan za postizanje klimatskog cilja do 2030. pokazuje da je pooštavanje ciljnih vrijednosti smanjenja emisija u EU-u do 2030. na najmanje 55 % izvedivo i korisno.

Stoga se u cilju postizanja klimatske neutralnosti u Uniji do 2050. predlaže da se ciljne vrijednosti smanjenja emisija stakleničkih plinova u EU-u do 2030. povećaju na najmanje 55 % u usporedbi s vrijednostima iz 1990., uključujući emisije i uklanjanja. Ovim se Prijedlogom izmjenjuje početni prijedlog Komisije (COM(2020) 80 final) kako bi se revidirane ciljne vrijednosti uključile u europski propis o klimi.

• Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

U obrazloženju početnog prijedloga Komisije detaljno se utvrđuje dosljednost s postojećim odredbama politike. Plan za postizanje klimatskog cilja do 2030. pokazuje da pooštavanje ciljnih vrijednosti podrazumijeva nastojanja u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova u svim sektorima te njihovo intenzivnije uklanjanje, što treba omogućiti različitim politikama. Komisija će stoga do lipnja 2021. preispitati sve relevantne povezane instrumente politike, kako je utvrđeno u članku 2.a stavku 2. prijedloga.

¹ COM(2020) 80 final.

² COM(2019) 640 final.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Inicijativa je povezana s brojnim drugim područjima politika jer bi se svim mjerama i politikama EU-a trebala poticati pravedna tranzicija prema klimatski neutralnoj i održivoj budućnosti, kako je opisano u obrazloženju početnog prijedloga Komisije.

Nadalje, nakon donošenja početnog prijedloga Komisije izbijanje bolesti uzrokovane koronavirusom dovelo je do javnozdravstvene krize i socioekonomskog šoka dosad nezabilježenih razmjera. Dosad nezabilježen odgovor europske politike na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 jedinstvena je prilika za ubrzanje tranzicije prema klimatski neutralnom gospodarstvu i održivoj budućnosti uz istodobno ublažavanje ozbiljnih posljedica krize. Prijedlog je u skladu s Komunikacijom o instrumentu Next Generation EU³ i Komunikacijom o obnovljenom dugoročnom proračunu EU-a⁴, u kojima je Komisija utvrdila ambiciozan plan oporavka kojim se usmjerava izgradnja održivije, otpornije i pravednije Europe za sljedeću generaciju. Tim se komunikacijama pokazuje odlučnost naših ambicija u području klime i okoliša da se „ne nanosi šteta”, osigurava se da se sredstva troše u skladu s ciljevima europskog zelenog plana te se na socijalno pravedan način ubrzava paralelna zelena i digitalna tranzicija.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna je osnova ovog prijedloga članak 192. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), ista kao i za početni prijedlog Komisije.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

U obrazloženju početnog prijedloga Komisije detaljno su razmotrene supsidijarnost i proporcionalnost. Ta objašnjenja vrijede i za predložene izmjene jer se cilj za cijelo gospodarstvo na razini EU-a može utvrditi samo na razini EU-a.

- **Odabir instrumenta**

Ovim se Prijedlogom izmjenjuje prijedlog Komisije COM(2020) 80 final. Odabrani je instrument uredba, što je u skladu s odabranim instrumentom za početni prijedlog Komisije. Taj je odabir objašnjen u obrazloženju početnog prijedloga Komisije.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

U obrazloženju početnog prijedloga Komisije detaljno su opisana savjetovanja s dionicima, kao što su provedeno javno savjetovanje, događanja za dionike koje je Komisija organizirala tijekom izrade Komunikacije „Čist planet za sve”⁵ i javno događanje u siječnju 2020. o provedbi europskog zelenog plana – europskog propisa o klimi.

Osim toga, Komisija je tijekom izrade Plana za postizanje klimatskog cilja do 2030. provela javno savjetovanje od 31. ožujka do 23. lipnja 2020., u kojem je primila više od 4 000

³ COM(2020) 456 final.

⁴ COM(2020) 442 final.

⁵ COM(2018) 773 final.

odgovora od širokog kruga dionika. U sažetom izvješću⁶ ukratko su opisane aktivnosti savjetovanja u vezi s tim planom.

- **Procjena učinka**

Uz Komunikaciju „Čist planet za sve” službe Komisije provele su detaljnu analizu⁷. U toj je analizi razmatranjem svih ključnih gospodarskih sektora, uključujući energetiku, promet, industriju i poljoprivredu, istraženo kako se do 2050. može postići klimatska neutralnost. Ta procjena i evaluacija Strategije EU-a za prilagodbu (2018.) podupire početni prijedlog Komisije, kako je detaljno opisano u obrazloženju tog prijedloga.

Predložene izmjene prijedloga odnose se na ciljne vrijednosti smanjenja neto emisija stakleničkih plinova u EU-u do 2030. Kad je riječ o pooštavanju tih ciljnih vrijednosti, Komisija je provela procjenu učinka⁸ koja je priložena Planu za postizanje klimatskog cilja do 2030.

- **Temeljna prava**

U obrazloženju početnog prijedloga Komisije detaljno su razmotrena temeljna prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Utjecaj na proračun sadržan je u zakonodavnom izvještaju uz početni prijedlog Komisije i ova izmjena ne utječe na njega.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Predložene izmjene odredaba početnog prijedloga europskog propisa o klimi odnose se na uključivanje novog cilja EU-a u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova za 2030. u članak 2.a stavak 1. prijedloga. Tom se izmijenjenom odredbom zamjenjuje članak 2. stavak 3. početnog prijedloga, kojim se utvrđuje postupak koji vodi do te izmjene.

U članku 2.a stavku 2. revidiranog prijedloga najavljuje se postupak preispitivanja zakonodavstva Unije na temelju kojeg se nastoji postići cilj za 2030. u skladu s člankom 2. stavkom 4. početnog prijedloga, koji je premješten u novi članak 2.a i u koji se umeće upućivanje na novi cilj za 2030.

Izmjenjuje se i članak 1. početnog prijedloga kako bi se uključilo upućivanje na novi cilj za 2030. u odnosu na područje primjene Uredbe o europskom propisu o klimi te se prilagođavaju odgovarajuće uvodne izjave.

⁶ SWD(2020) 178.

⁷ Detaljna analiza uz Komunikaciju Komisije COM(2018) 773, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/docs/pages/com_2018_733_analysis_in_support_en_0.pdf.

⁸ SWD(2020) 176.

Izmijenjeni prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o uspostavljanju okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1999 (Europski propis o klimi)**

Prijedlog Komisije COM(2020) 80 mijenja se kako slijedi:

- (1) uvodna izjava 17. zamjenjuje se sljedećim:

„Kako je najavila u Komunikaciji ‚Europski zeleni plan‘, Komisija je u Komunikaciji ‚Povećanje klimatskih ambicija Europe za 2030. – Ulaganje u klimatski neutralnu budućnost za dobrobit naših građana‘⁹ ocijenila cilj Unije u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova do 2030. na temelju sveobuhvatne procjene učinka i uzimajući u obzir svoju analizu integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova podnesenih u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰. U kontekstu cilja postizanja klimatske neutralnosti do 2050., emisije stakleničkih plinova trebale bi se do 2030. smanjiti, a uklanjanja povećati kako bi se neto emisije stakleničkih plinova, odnosno emisije nakon što se odbiju uklanjanja, do 2030. smanjile za najmanje 55 % u cijelom gospodarstvu i na području EU-a u usporedbi s razinama iz 1990. Taj novi klimatski cilj Unije za 2030. naknadni je cilj za potrebe članka 2. točke 11. Uredbe (EU) 2018/1999 te stoga zamjenjuje cilj za 2030. na razini Unije u pogledu emisija stakleničkih plinova utvrđen u toj točki. Komisija bi usto do 30. lipnja 2021. trebala procijeniti na koji je način potrebno izmijeniti relevantno zakonodavstvo Unije kojim se provodi klimatski cilj za 2030. kako bi se postiglo to smanjenje neto emisija.”;

- (2) u članku 1. drugom stavku dodaje se sljedeća rečenica:

„Njome se utvrđuje i obvezujući cilj Unije u pogledu smanjenja neto emisija stakleničkih plinova za 2030.”;

- (3) u članku 2. stavci 3. i 4. brišu se;

- (4) umeće se sljedeći članak 2.a:

„Članak 2.a

Klimatski cilj za 2030.

1. Kako bi se postigao cilj klimatske neutralnosti utvrđen u članku 2. stavku 1., obvezujući je klimatski cilj Unije za 2030. smanjenje neto emisija stakleničkih plinova (emisija nakon što se odbiju uklanjanja) do 2030. za najmanje 55 % u usporedbi s razinama iz 1990.

⁹ COM(2020) 562.

¹⁰ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1).

2. Komisija do 30. lipnja 2021. preispituje relevantno zakonodavstvo Unije kako bi se omogućilo postizanje cilja iz stavka 1. ovog članka i cilja klimatske neutralnosti iz članka 2. stavka 1. te razmatra potrebne mjere, uključujući donošenje zakonodavnih prijedloga, u skladu s Ugovorima.”;

(5) članak 3. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Putanja napretka započinje od klimatskog cilja Unije za 2030. utvrđenog u članku 2.a stavku 1.”

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik